

tään aina on samalla kerralla vaadittu työväenluokan miehille sekä naisille.

Samana kappaleen lopussa, josta edellisenkin lainaus on otettu, sanoo Anna Leppänen vielä: "Työväenluokka nykyajan edistysmieheisempänä luokkana taistelee yleisen naisten äänioikeuden puolesta, koska sen tarkoituksena on vapauttaa naispuolinen ihmiskunta moninkertaisesta orjuudesta." (Tummenmus minun — L. G.)

Paksusti sanottu ja erheellisesti.

Onhan niillä Suomenkin naisilla ollut äänioikeus ja hyvän matkaa toistakymmentä vuotta, joten tulisi heidän tähän mennessä sillä saavutaneen pois pääsääntöisesti orjuudestaan. Sen sijaan ovat he saaneen vähän äänioikeutensa ja parlamentarismien avulla saaneet lievennystä orjuuteensa. Synny siihen on se, että äänioikeuden ja parlamentarismien avulla ei köyhällistä vapauttansa saavuta, ja kun ei sitä niillä keinolla saa koko köyhällistä, niin sitä ei saavuta köyhällisten naimenkaan.

Mutta kolmannella Kansainvälisellä olkoon viimeinen sana tässä asiassa. Sen kolmannen kongressin teesissä sanotaan:

Naisasianajajain pääpyrkimys — saada naisille äänioikeus — porvarillisen parlamentarismien alaisena, ei ratkaise todellista naisten tasa-arvoisuus kysymystä, erikseen riistetyn luokan naisten. Tämä on selvästi osoitettu työläisnaisten kokemuksella niissä kapitalistisissa maissa, joissa porvaristo on muodollisesti tunnustanut eri sukupuolien yhdenvertaisuuden. Äänioikeus ei poista alkuperäistä syytä naisen orjuuteen perheessä ja yhteiskunnassa.

Äänioikeustaistelu on siis aikansa elänyt ja joutunut sivuun, joten työväenluokan naisten on kiinnitettävä kaikki huomionsa nykypäivän kysymyksiin.

Anna Leppäsen kirjoituksen toiseen osaan ei kannata kosketella, mutta sen sijaan joutuu ihmettelemään tuota jatkuvaa sairastelemista sen johdosta, että parhaillaan "istuvassa" Järjestön edustajakokouksessa ei ole yhtään naista. Sitä kun liiketään Toverittaren numeroissa 5 ja 6. Eipä sillä, etteikö niillä naisilla olla saisi mutta mistä niitä nyt otetaan sellaisia naisia, jotka siihen toimeen kykenisivät? Eihän meillä sellaisia ole vielä. Sillä jos niitä olisi, niin totta kai niitä sinne olisi lähetetty samoin kuin miesedustajiaakin. Vai pitäisikö siellä naisilla olla noin niin kuin "trimminkinä"?

Sen sijaan, että tuota selkkaa nyt ruvetaan sairastamaan, on parempi, että entistä innokkammalla kaikkilla käytettävissä olevilla keinoilla kohotamme luokkamme naisia marxilaisen sosialismin periaatteiden ymmärtämiseen ja käytännölliseen toimintaan. Ja kun naiset itsekin harrastavat kehitymistään, katoaa miehistäkin se ennakkoluulo naisten toimintakykyä ja asiain ymmärtämistä kohtaan, joka heidän keskuudessaan vielä josain määrin on vallalla. — Lydi Gratchef.

Kirjeitä

HINGHAM, MASS.

Jos taas vähän kirjoitaisi osaston hommista. Meillä oli näyttö- ja tanssi-ilta helmikuun 4 päivän illalla, joka onnistui yli toivoiden. Ihmistäkin oli edellisiin iltoihin verraten runsaammin. Kappaleen suhteen en voi sanoa mitään, kun olin itse mukana, vaan olen kuullut, että tykkäsivät siitä. Mitäs muuta kuin enempi vaan sellaista. Kaikki kun ollana toimessa, niin varmasti jotain aikaa saamme, jos ei tätä aikaa ja tällä vuosikadalla, niin sitten ei milloinkaan. Naiset, enempi innostusta vaan! Kyllä me kykenemme, jos vaan tahdomme.

Kokousasioita. Meillä oli myös kuukausikokous 5 p. helmikuuta, jossa oli paljon tärkeitä asioita käsiteltävänä. Myös tilitettiin Karjalan keräyslistoilla tulleet rahat. Oli neljä listaa: A. Nummen listalla \$5.00; W. Hendricksonin listalla \$6.00, Anna Nauhan listalla \$3.75 ja Anna Rasilan listalla \$29.70. Yhteissumma oli \$44.45. Sievä summa nykyiseen aikaan verraten; 3:s osa osaston jäseniltä. Eivät ne sivulliset paljoakaan lauvuta ja avusta sellaisia, jotka kuuluvat järjestyneiden työläisten riveihin. He muka avustavat niitä, jotka meillä avustavat, se tarkoittaa kapitalistit, Herrat oikeistolaiset turvaavat ja luottavat heihin.

Luettiin avunpyyntikirje, joka koski Neuvosto-Karjalaa. Päätettiin ottaa huomioon ja kerätä tavaraa. Toverit ja toverittaret hyvin tietävät, että Karjalassa ollaan avun tarpeessa. Pienikin apua on tervetullut kun hätä on suuri.

Myös otettiin huomioon Troin osaston hyväksi Norwoodin osaston lähettämällä keräyslistalla tulleet rahat, joita oli \$400. Keskusteltiin Eteenpäin lehden avustamisesta ja päätettiin lahjottaa \$5.00 osaston kassasta. Se ei ole tosin suuri, vaan ei ole osastossa suuria kassoja, vaan kun jokainen osasto ottaa osan pienelläkin summalla, niin se auttaa paljon. Kyllä ne nosket ovat aina vaan ryöstöhommissa. Ei riitä mitä ovat tähän asti saaneet, nyt veisivät oman lehtemme. Se täytyy estää keinolla millä hyvänsä.

Myös keskusteltiin Worcesterin osaston oikeusjutun avustamisesta, vaan jätettiin se tällä kertaa pöydälle.

Ei vielä näytä työolot valoisammilta. Mikä tulee ihmisten turvaksi, ei ainakaan jumala, vaikka sitä kirkossa huudetaan ja siitä saarnataan.

Iimat ovat olleet kuin keväällä, Vettä sataa ja päivä paistaa aivan talvisydäntä. Nyt lopetan tällä kertaa. Toiste taas jatkan. — Kirjeenvaihtaja.

KINGSTON, IDAHO

Työläistoveri Isaac Palo kuoli tammikuun 31 päivänä veljensä John Hillin farmilla. Hän on sairastanut mainurien keuhkotautia melkein vuoden ajan työhön kykenemättä. Hänet haudattiin helmikuun 1 p:nä Kingstonin hautausmaahan suurilukuisen toveri- ja tuttavajoukon saattamana. Helmikuun 2 p. kuoli Valentin Koski samaan tautiin kuin edellisenkin, sairastettuaan hankin pitemmän aikaan suoverinsa Efram Palosen farmilla. Koski haudattiin t.k. 5 päivänä.

Mr. ja Mrs. Antersonin 9 vuotias poika Kaarlo loukkaantui mäkeä laskeessaan koulussa toisten poikain kanssa, sillä seurauksella että reiluluu murtui poikki. Hän on nyt Kelloggien sairaalassa. Toivottavasti hän pian paranee.

Ihmeen kylmä ja lumien talvi nyt on, kun aina vain pakkasta ja taas lunta. No nyt kantofarmarikin näkee maansa kannottomana, kun lumi on peittänyt kannot.

Täällä Kingstonissa on suomalaisia toistakymmentä perhettä, mutta mitään yhteispyrintöjä ei ole. Järjestön lehtiä ei tule muuta kuin Toveri ja 6 Toveritarta. I. H.

TIMMINS ONT., CANADA.

Koska täältä Timminsiä ei ole mitään näkynyt pitkään aikoihin Toverittaren palstoilla niin ehkä on palkallaan katkaissut äänettömyyden. Muu maailma voi ehkä luulla, että täällä kaikki naiset ovat jääneet lumen alle. Tai ehkä että kirjoitustumuste on jäänyt, vaan niin ei asia kuitenkaan ole. Lunta ja pakkasta täällä on ollut, etenkin lunta enemmän kun koskaan muina talvina ja ei tiedä kuinka paljon vielä ehtii tulla ennenkuin on kevät. Talvistä ilmoista huolimatta täällä on kuitenkin toimittu

ehkä enemmän kun jossakin lämpimillä paikkakunnilla. Koko talven on pidetty ompeluseuran kokouksia säännöllisesti kerta viikossa. Paljon on valmistettu käsitoita, joita on myytykin huutokaupalla enemmän tarjoavalle. Tulot on luovutettu Karjalan kärsivien tovereiden hyväksi. Tammöiset myyjäiset on ompeluseura päättänyt pitää Helmikuun puolivälissä, joista pojat saatte hyviä paitoja, sukkaa ja kakkia muita tarpeellisia esineitä. Tulot näistäkin tulee Karjalan avustamiseksi.

Maaliskuun alkupäivinä on naiseimme päättäneet viettää suuret agitatorin-illat, Naisienpäivä juhlat. Silloin kaikki Timminsin ja ympäristön naiset tulkaa mukaan. Koetetaan yksissä voimin saada oikeen tarkoitukseen vastaava illanvietto. Ei miehikään saa jäädä syrjään. Tämä on kaikille vapaa.

En malta olla huomauttamatta näitä Timminsin Witkaisen vinkuja, jotka olette sanomalehtiennekin palstoilla valmiit maalaamaan työläisten yhteispyrintöitä. Meillä on haalin ovet auki Tulkaa mukaan yhteistalouteen, alkää nurkantakana napisko. Jos meidän hommissa on virheitä niin koetetaan korjata ja tulla ennenkalkkeja yhteisymmärrykseen. Ei nurkkakokoukset vie mitään asioita eteenpäin.

Kylämme on tullut paljon nuoria tyttöjä Sudburyn ympäristöltä. Sillä huonojen töiden ollessa on monikin äiti ehkä vasten mieltään joutunut lähettämään näitä nuoria työn hakijoita pois omien silmiensä alta. Täällä on vähän perhepalkkoja ja niissäkin on kurjan pienet palkat, niin on näistä tulokkaista toiset joutuneet hakemaan sellaisia paikkoja, jotka ei ole ehkä joka suhteessa tarkoitustaan vastaavia. Kuulkaapa nuoret tytöt, tulkaa mukaan joukkotoimintaan! Koetetaan siten palvelijainkkin oloille parannusta saada.

Tanssi Klubia runnaa täällä eräs virolainen. Pikemmin voisi sitä sanoa mallassaunaksi. Sinne koetetaan saada naisia vaikka millä keinoilla ja lupauksilla. Sillä kun ei siellä ole Eevaa, niin ei Aatujenkaan aika kulu. Meidänkin suomalaisista naisista jotka ovat ottaneet tämän puutteen huomioon menemällä avustamaan niitä virolaisen ala-arvoisia mallassauna tanssia.

Naisena pyydän teitä kanssasiskot, pysykää pois näistä huveista. Ei niissä valvota meidän asioita. Aika vaatii meiltä parempaa. Käyttäkää sekin aika köyhällisten asian edistämiseksi lukemalla ja tutkimalla jotain hyödyllistä kirjallisuutta, niin siitä on ennen pitkää jotakin hyötyä, kun että olla noissa ala-arvoisissa tansseissa. Aika on tärkeä. Jokaisen on oltava mukana. Koko maailman köyhällistä liikehti. Meidän naisten on nyt myös oltava mukana. On valmistauduttava, että emme muvu tielle, vaan voimme seurata köyhällisten taistelua loppuun asti. Taistelu tarmoa kaikille Toverittaren lukijoille. Toivoo: — Eräs.

TROCHU, ALTA., CAN.

Piirränpä vähän Toverittareen, että paikkakuntamme tulisi siten laajemmasti tunnetuksi. Täällä sitä vain oleskeillaan hiljaksen, joskaan ei niin kovin kehuttavasti eletä.

Toveritarta tänne tulee melkein jokaiseen taloon, ja ompa sitä hauska lueskellakin. Hauska on nähdä kun naisetkin jo alkavat puolustaa itseään. Sihenpä onkin pakko, sillä eivät he ole tässä yhteiskunnassa sen helpomassa asemassa kuin miehetkään.

Täällä ei ole meitä suomalaisia kovinkaan paljon, on vain kymmenkunta farmari-kotia. Puolet tästäkin joukosta on ulkona osastosta. Osa täällä on Suomen "vaikasijoita", osasta vielä niidenkin pesijöitä. Tämä kiros alkaa aikaa heittääkin pakottaa ajattelemaan. Täytyy jo alkaa ajattelemaan "suoiliaan", kun ei ole päähän ym-

märrystä sattunut sopimaan, sitä ymmärrystä, että tietää mihin luokkaan kuuluu. Nyt lopetan, toverillisesti tervehtien: — "Bikku boika."

CLEVELAND, OHIO.

Täällä "horioppi" maassa menee tuo aikakultakin niin pian, ettei tahdo juoksemallakaan ajan mukana pysyä. Vaittolo-ajallani on vuosilukuakin taas ehtinyt muuttua toiseksi.

Edistysyhdistys ja S. S. Osasto hyljättiin piti vuosikokouksensa, jolloin viksailtiin toimituskoneistoja vastasta toimintaa varten ja luotiin yleisilmäys kuluneen vuoden toimintaan. Noita kokouksia on kuitenkin turhaa Toverittaren palstoilla raportteerata, sillä tämä meidän kiiltä Toverittareme on melle itäläisille huono uutislehti pitkän matkan tähden.

Ohion alueen "käräjät" pidettiin täällä Clevelandissa noin kuukausi sitten. Kyllä me naiset olemme alistu vaivasta ja tyytyväisestä aineksesta tehtyjä, kun aina vain annamme noiden "ukkojen" asioita selata, sillä ei taaskaan ollut ainuttakaan naisedustajaa Ohion alueen edustajakokouksessa, enempi kuin juuri pidetyssä järjestön edustajakokouksessaakaan. Tämä tällainen leväperäisyys naisten taholta osottaa suurta välittämättömyyttä yhteiskunnallisten asioiden, sekä kaikkien vakavampien asioiden käsittelyyn ja antaa aiheita miehille edelleenkin paasata "ettei teistä naisista ole muuame kun paistipannun ja pyykkitampun ääreen." Tehtyä erehdystä emme tietysti voi enää korjata, mutta toivottavasti muistamme ottaa "ajasta vaari" vastaisuudessa.

Toiminta E. yhdistyksen haalilla alettiin reilulla kuresilla uudelta vuodelta. Vuoden jamassa ilmestyi haalin periseinälle sellainen eriskummallinen taulu. Akka siinä löytyi ukkoon kaulinpuikalla ja poikamies sivustapain katseli näytelmää hymysuun. Tuo kuvako lienee ukon pelästyttännyt, mutta jokainen jätti noin kuukauden ajaksi akkansa poikamies huostaan. Ja kyllä se aika oli suhtana ja tohinan aikaa. Akat ja pojat pitivät haalilla "good time" ja tytöt ja ukot puivat nyrkkiä takana, että vartokaa, tulee se meidänkin vuoro "kuherrella". Luulivat näes akkojen ja poikien vain turhaan päitten kurttiseeraavan, mutta he hämmästyttivätkin yleisön touhullaan Tammik. 26, 28 ja 29 p:nä Oivat veitikat huomanneet komeat sarjailtamat, jolloin kansaa kulkii haalilla kuin helluntain epistolassa. Yli 600 tikkettä myytiin 3:nä iltana yhteensä, joten tästä voi vieraskin huomata että "tuholaisia" on. Kalakukko, jonka pisteli poskilleen akat ja pojat, nousi 80 dollariin, puhdas tuo noista juhlista on noin 300 dollaria, joka on nätti summa näin huonona aikana. Nyt on akkain ja poikain väliä kuitit, mutta tytöt ja ukot maksaa heille samalla mitalla. Hyvät väliä tyttöitä ja ukkojen kesken alkoi virallisesti 1 p:nä Helmik. ja loppuu 9, 11 ja 12 p:nä Maaliskuuta suurilla juhlahiljauksilla. Nyt ei vielä tästä tämän enempi.

Naisienpäivän vietto unohdettiin meiltä, kuten monella muullakin paikkakunnalla, viime vuotena. Nyt se toki muistettiin ja komitea toimii jo alkuvälitelmälä, päiväkin on jo määrätty milloin juhliitaan. Naiset tietysti kaikin ovat tämän homman takana, ja silloin siitä saadaan yhtä onnistunut juhla kuin Karjalan hyväksi toimeenpannuista myyjäisistä, jonka naiset myöskin hommasi. Naisienpäivää vietämme 4 p:nä maaliskuuta tiedotamme jo näin aikaseen, että kaikki osaa laittaa silloin pois esteet ja tulla juhliimaan.

Thannelittolaiset on päättäneet toimia illaman paikkoin Venäjän lasten hyväksi. Kfitos Thannelittolaisille kauniista päätöksesiänne Sillä miikään ei ole jalompaa ja kauniimpaa, kuin toiminta kärsivien pikku tovereiden tuskien lievittämiseksi. Onnis-